

1929

**KONYA OVASI SULAMA İDARESİ
BÜTÇESİ**

**Konya ovası Sulama İdaresinin 1929 senesi bütçesi hakkında
1/440 numaralı kanun lâiyhası ve Bütçe Encümeni mazbatası**

Başvekâlet
Muamelât müdürlüğü
Şube
Sayı 1606

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Nafia vekâletince hazırlanan ve İcra Vekillari Heyetince 17-4-1929 tarihli içtımında tadilen yüksek meclise arzı kararlaştırılan Konya Sulama İdaresinin 1029 senesi bütçe kanunu lâiyhası esbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe Lâiyhası

Konya sulama İdaresinin werbuten takdim kılınan 929 senesi Bütçesi geçen seneninkine nisbetle üç noktadan şayanı ehmmiyet bir fark arz etmektedir.

Bundan evvelki senelerde takdim kılınan esbabı mucibe lâiyhalarında mufassalan arzedildiği üzre sulama sahasında açılmış bulunan Bir kilometre tuli umumisindeki Kanalların , Harp Umumi ve oni takip eden istiklâl Harbi esnalarında işlettilmiş olmalarına rağmen , tamir ve tathirlerine bakılmadığından mevcut kanalların esaslı bir surette temizlettirilmeleri lâzımgelmekle beraber kükümet hesabına tesisatı meydana getiren Şirke tarafından noksan bırakılan [Kara aslan ova Köy ve Simi esas Kanallarının yedek ve harklarının yapılması ve halen sulama kanalı olarak kullanılan çarşanbanın eski kollarının ıslahı içap etmektedir.

Tamir ve tathir isteyen kanalların ıslahına üç senedenberi başlanmış olup İdarenin kendi varidatından tefrik edip bu işe sarf edebildiği para gerçi her sene tezayüt etmekte isede tamirat tahsisatı yalnız buna inhisar ettiği takdirde işin itmamı uzaya bilecektir. Halbuki bir kaçseneden beri devam eden kuraklık sulama işlerinin derececi ehemmiyetini vazihan göstermiş olduğundan tamiratı bir an evvel icra ile zürran Tarlalarını kolaylıkla sulaya bilmelerini temin etmek iktisaden faideli olacaktır. Buna binaen Hazineden görmekte olduğu yardımın tevsi düşünölmüştür.

Sulama işlerinin daha fennî bir şekilde icrasını teminen bir ecnebi mutahhsısın celbinin de faideli olacağı teemül edilerek Kadrosuna(Kültür Enjeniyör) ilâve edildiği gibi memlekette su işlerinin alacağı vüsat nazarı dikkate alınarak şimdiden işletme

için memur yetiştirebilmek emelile bu idarede bir kurs açılması muvafık görül - müş ve fasıl ve maddelere mevzu tahsisat ve esbabı mucibeleri ayrıca aşağıda arz edilmiştir,

A — Varidat bütçesi.

FASIL 1 : Bu faslı teşkil eden ve idarenin esaslı bir varidatını teşkil eyliyen sulama ücreti senei hazıraya nisbetle 35 000 lira bir fazlalık ile 175,000 lira olmak üzere tespit ve teklif edilmiştir. Bu fazlalık kısmen mezruatın tezyüdü muhtemelinden ve kısmen de dönüm başına alınmakta olan sulama ücretinin, merbuten takdim kılınan « C » cetvelinde irae edildiği üzere bir miktar tezyit edilmiş olmasından inhiyas eylemektedir.

Mezruattaki tezyüt sulama sahasındaki çiftçinin vaziyeti iktisadiyesinin seneler geçtikçe yükselerek vesaiti ziraiyesinin tekemmül ve tokessürü neticesi olup pek tabii bir surette vukubulmaktadır, gerçi : sulanması mümkün bulunan eraziye nisbetle zeredilebilen kısım az isede sahadaki nüfusun seri bir surette tezyüdü çareleri bulunmadıkça bu nisbetsizliğin devamını kabul etmek lazımgelmektedir.

Dönüm başına alınacak ücretin teklif edilen cüzi fazlalığı sudan mahrum zürran tarlasına attığı tohumu dahi alamazken sudan istifade eden çiftçinin ala - bildiği vasatî olarak bire on iki ila on beş misil derecesindeki fazlalık ve ücreti arttırmak suretile tezyit edilen varidatın, yine köylü menfaatine kanalların tathir ve islahına tahsis ve sarfedildiği nazari dikkate alınırsa teklif edilen ücretin zürran kendi lehlerine ve vaziyeti iktisadiyeleri ile mütenasip olduğuna hüküm edilebilir.

Fasıl: 2,3 — Bu fasılları teşkil eyleyen değirmen ücreti ile hasılatı müteferrika da 1928 senesine nisbetle bir fark hasıl olabileceği zanedilmemekte olduğundan mezkûr fasıllar muhteviyatı aynen muhafaza edilmiştir.

Fasıl: 4 — Bu faslı teşkil eyleyen bakaya tahsilatı iki bin lira fazlalıkla onbin liraya iblağ edilmiştir. Tahsilatta şimdiden görülmekte olan müşkülât gelecek seneye geçen seneninkine nisbetle daha fazla bakaya devredilmesinin muhtemel bulunmasından ileri gelmektedir .

Fasıl: 5 — Bu faslı teşkil eyleyen ve idarenin, kanalların tamirat ve tathiratına tahsis edebildiği mebalığın kâfi gelememesi hasebile umumî bütçeden açık karşılığı olarak tahsis edilen paranın geçen seneye nisbetle 57 000 lira fazlasile 80 000 liraya iblağını teklif ediyor.

Baladaki izahata nazaran idarei mezkûrenin 929 senesi varidat bütçesi: 94 900 lira fazlasile 267 250 liraya baliğ olmuş bulunuyor .

B - Masraf bütçesi :

Fasıl : 1 Madde : 1 — Bu maddeyi teşkil eden memur ve müstahdem ücreti nı 13 440 lira fazlalık ile 57 180 lira olarak teklif ediyoruz . Bu fazlalık maaşın azaldığından dolayı bir seneye karip bir zamandanberi münhal bulunan, müdüriyet maaşının 300 liradan 350 liraya iblağ edilmesinden ve sulama işlerinin ziraat noktai nazarından daha fennî bir şekilde idaresini temin için bir cenebî mutahassısın kadroya ithal edilmiş bulunmasından ve inşaat tahsisatının artırılmış olması hasebile memurini

fenniye kadrosunun da tevsii zarurî görülerek 120 şer lira ücretli iki fen memuru ile su tevziatına kifayet etmediği anlaşılan kanal memurlarına ellişer lira ücretli iki adet ilâve edilmiş bulunmasından ileri gelmiştir.

Madde : 2 — Bu maddedeki müstahdemini muvakkate için tertip edilen kadroya nazaran 928 senesi için kabul edilen mesaha şeritçileri ile anahtarcılar adedinin arttırılması iktiza eylemiş bulunduğundan maddei mezkûre 2 000 lira fazlasile 12 000 lira olmak üzere tesbit edilmiştir .

Madde : 3 — Meclisi idare âzasının hakkı huzuru geçen seneninkinin aynı olmak üzere teklif edilmiştir.

Fasıl : 2 Madde : 1 — Memurini fenniye adedinin arttırılmış olmasından dolayı harcırah tahsisat da beş yüz lira fazlasile 3 000 liraya iblağ edilmiştir.

Madde : 2,3 — 928 senesi bütçesinde kırtasiye, evrakı matbua ve kitap esmanı olmak üzere 500 lira kabul buyrulmuş idi; idarenin kütübi fenniye olan ihtiyacı hasebile tahsisatı mezkûrenin 1 000 liraya iblağı münasip addedilmiş olup ancak 300 liralık kırtasiyenin kâfi geleceği anlaşularak kırtasiye maddesi 300 lira olmak üzere teklif edilmiş ve tahsisatın behemehal kütübi fenniye sarfını teminen de mütebaki 700 lira için ayrıca bir madde açılması muvafık görülmüştür.

Madde : 4 — 928 Senesinde muvzu beşyüz liralık mefruşat tahsisatı aynen teklif edilmiştir.

Madde : 5 — Tenvir ve teshin için 928 bütçesindeki 500 liranın kifayet etmiyeceği anlaşıldığından yüz lira fazlasile 600 lira olarak teklif edilmiştir.

Madde : 6 — Masarifi muhakeme olmak üzere 928 bütçesindeki 500 lira aynen teklif edilmiştir.

Madde : 7 — Arpanın pahalılaşmış olması hasebile vesaiti nakliye masrafı 3 500 liradan 4 000 liraya iblağ edilmiştir .

Madde : 8 — Su ücuratının muhammen miktarı 928 senesine nazaran yükselmiş olduğu için, tahsil için verilmekte olan aidatın da tezayüt edeceği tabii bulunduğundan bu maddedeki 6000 liranın Beşyüz lira ilavesile 6 500 liraya iblağını teklif ediyoruz.

Madde : 9 — Müteferrika 928 bütçesinin aynı olmak üzere tespit edilmiştir.

Madde : 10 — İdarenin isticar ettiği daireye elyevm 810 lira verilmek lazımgel - diğinden 928 senesindeki 660 lira 150 lira fazlasıla 810 lira olmak üzere teklif edil - miştir.

Fasıl : 3- Bu fasıldaki alat ve edevatı fenniye ve inşaiye tahsisatı 928 senesininkinin aynı olmak üzere teklif edilmiştir.

Fasıl : 4- tathir edilen ve tamiratı mütemadiyeye terkedilen kanalların tuli 928 se - nesine nisbetle 150 kilometre tezayüt edeceğinden bunların tamiratı mütemadiyeleri için bu fasıldaki tahsisat 12 000 lira fazlasıla 20 000 lira olmak üzere tespit edil - miştir.

Fasıl : 5 - Bu faslın arttırılması esbabi yukarıda arzedilmiş olduğundan burada tekrarından sarfınazar edilmiştir .

Fasıl : 6 - Yukarda arzedilen esbaba binaen açılması muvafık görülen kurs için yeniden ihtas olunan işbu fasla 20 000 lira vaz edilmiştir.

Fasıl : 7 - 928 senesi bütçesile masarifi gayri melhuzaya tefrik edilen 10 000 liranın

fazla olduğu anlaşılması bulunduğundan 5000 liraya tenzil edilmiştir.

Fasıl : 8 - 928 senesinde ifa edilmiş hidemattan 929 bütçesine düyun devredilmesi lâzım geleceği anlaşıldığından muhasebei umumiye kanununun doksan ikinci maddesi mucibince geçen sene düyunu namile bu fasıl açılmış ve 5000 lira vaz ve teklif edilmiştir.

Hulâsa : Masraf bütçesi varidat bütçesile mütevazin olarak 267 250 lira olmak üzere teklif edilmiştir efendim .

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Mazbata № 74

Esas № $\frac{1}{440}$

Bütçe Encümeni mazbatası

RIYASETİ CELİLEYE

Konya Sulama İdaresinin 1929 bütçesi Encümenimizce tetkik ve müzakere olundu.

İdarenin teşkilât ve vezaiî hakkındaki 1053 numaralı kanunun 12 inci maddesi mucibince sulama sahsından alınacak ücretler hakkında 1928 bütçe kanunu ile kabul olunan tarifenin 1929 senesi için tezyidi ve 1928 senesine nazaran 1929 Umumî bütçesinden yapılacak 57 000 liralık fazla bir muavenetin ilâvesi suretile 1928 bütçesine nazaran 97 685 lira fazlasıyla teklif olunan varidat ve masraf bütçeleri; Encümenimizce tarifenin tezyidi cihetine gidilmesi muvafık görülmiyerek tezyidi varidat dolayısıyla elde edileceği tahmin olunan miktarın tenzili suretile varidat ve masraf bütçeleri tesbit olunarak Heyeti celileye takdim olunmuştur.

12-5-1929

Âza	Kâ	M. M.	R. V.	Reis
İsparta	Bursa	Aydın	İstanbul	Edirne
<i>Mükerrem</i>	<i>Muhlis</i>	<i>Mühendis Mitat</i>	<i>Fuat</i>	<i>Şakir</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Bursa	Niğde	Sivas	Elaziz	Kütahya
<i>D. Ş. Lütfi</i>	<i>Faik</i>	<i>M. Remzi</i>	<i>H. Tahsin</i>	<i>Niyazi Asım</i>

Konya Sulama İdaresinin 1929 malî senesi bütçe kanunu lâiyhası

Hükümetin teklifi

MADDE 2 — Konya ovası sulama İdaresinin 1929 senesi maliyesi masarifi umumiyesi merbut (B) cetvelinde gösterildiği üzere 267 250 lira olarak tayin olunmuştur.

MADDE 1 — Konya ovası sulama İdaresinin 1929 senesi maliyesi varidatı merbut (A) cetvelinde gösterildiği üzere 267 250 lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Mezkûr idarenin varidatı (C) cetvelinde gösterilen nisbet dairesinde istifa olunur.

MADDE 4 — Bu kanun 1 haziran 1929 tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

17,4/929

Da. V. M. M. V. Ad. V. Bş.V.
Ş. Kaya M. Abdülhalık M. Esat İsmet
Mf. V. Ma. V. Ha. V. V.
Cemal Hüsnü Ş.Saraçoğlu Ş.Saraçoğlu
S. İ. M. V. İk. V. Na. V.
Dr. Refik M. Rahmi Recep

Encümenin tadili

MADDE 1 — Konya Ovası Sulama İdaresinin 1929 malî senesi masarifi için merbut A işaretli cetvelde gösterildiği üzere 231 350 lira tahsisat ita kılınmıştır.

MADDE 2 — Konya Ovası Sulama İdaresinin 1929 malî senesi masarifine karşılık olan varidat merbut B işaretli cetvelde gösterildiği üzere 231 350 lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Aynen kabul

MADDE 4 — Konya Sulama İdaresi nin 1929 kadrosu merbut D cetvelinde gösterilmiştir.

MADDE 5 — Aynen kabul

MADDE 6 — Aynen kabul

